

"L'economia catalana est

Jacint Ros Hombravella (Barcelona, 1934) és catedràtic de Política Econòmica a la Universitat de Barcelona. També va impartir aquesta matèria a la Universitat de València entre 1969 i 1973. Ha escrit dos llibres que han esdevingut referents de l'anàlisi econòmica d'aquest país: *L'actitud financera de Catalunya* (Edicions 62, 1967) i el més conegut, *Catalunya, una economia decadent?* (Barcanova, 1991). En els darrers temps, la veu de Ros Hombravella s'ha fet sentir en la discussió sobre el model de finançament autonòmic. En aquesta entrevista, emmarcada en el context temporal de les converses entre CiU i PP, Ros Hombravella adverteix que l'economia catalana no pot seguir suportant els costos de la solidaritat si no vol perdre competitivitat i demana un canvi profund del sistema de finançament.

—El punt de partida de la qüestió del finançament és que tenim un desequilibri fiscal molt fort amb l'estat. Aquest desequilibri és global a tots els Països Catalans: la recaptació que fa l'estat a aquests territoris és molt superior a la despesa que hi fa. Tant el Principat com a les Illes fan una aportació anual del 14 per cent de la nostra renda. Al País Valencià, l'aportació és del 2 per cent. Totes les altres autonomies són perceptores netes, tret de Madrid, que és un cas especial perquè moltes societats fan les liquidacions fiscals allà. Jo el que vaig dient des de fa temps és que aquesta intensitat de la solidaritat no la podem aguantar.

—*Què vol dir que no la podem aguantar?*

—No la podem aguantar des del punt de vista de la competitivitat ni des del punt de vista de la cohesió interna dins el Principat. Algunes de les zones de l'àrea metropolitana de Barcelona tenen una renda inferior al promig espanyol. Tenim un problema de cohesió social a casa nostra, tan important com la solidaritat espanyola. I d'això, els partits d'esquerra d'aquí no se n'adonen. Si no replantegem radicalment el tracte fiscal de Catalunya perdrem gas. La renda personal disponible dels catalans és la sisena de l'estat. Ja no juguem ni la UEFA. Una vegada traïem del nostre producte per habitant la transferència que fem fiscalment i ho deixem en termes de renda personal disponible tenim per sobre Balears, La Rioja, Aragó, Navarra i Madrid. Això amb la medició del Banc de Bilbao de

El prestigiós catedràtic d'Economia Jacint Ros Hombravella alerta en aquesta entrevista de la necessitat de negociar un bon sistema de finançament que corregeixi els desequilibris fiscals actuals i no perjudiqui la competitivitat de l'economia catalana.

1991. Segurament, amb la recessió que hi ha hagut després, hem perdut algun lloc més. S'ha de revisar la intensitat de la solidaritat. L'economia catalana està cansada de solidaritat. És excessiva.

—*Hi ha alguna manera de pal·liar aquests efectes?*

—La Generalitat hauria de rebre uns recursos addicionals, per cohesió social, per infraestructures, pel que sigui. I per altra banda s'hauria de reduir la pressió fiscal. Si no és així, o perdrem competitivitat o perdrem la titularitat de les nostres empreses perquè haurà d'entrar capital privat forani.

—*Quin seria, doncs, el millor sistema de finançament autonòmic que s'hauria d'aconseguir per corregir aquest dèficit?*

—Serà una negociació difícil. CiU no ho planteja malament quan demanana d'entrada una correcció de 250 mil milions per començar a pal·liar el dèficit. Una de les coses que cal canviar radicalment és la inversió estatal. En aquest tema hi ha unes dades esfereïdores. L'any 91, en el conjunt de l'estat s'invertien 14.000 pessetes per habitant, i en canvi, al Principat 9.000. El 94, 12.000 a l'estat i 9.000 al Principat. Tenim una gran inferioritat d'inversió pública per habitant. De moment, CiU hauria d'intentar capgirar aquesta situació inicial. Però hi pot haver un parany aquí, que sembla que el PP vol parar. Diuen: vostès agafen un tram de tarifa, ens la liquiden, i vostès si la volen forçar, es queden l'escreix. O els autoritzem a posar nous impostos. Això no és corregir la situació. Estic segur que es plantejarà.

—*Per què malgrat tots aquestes desigualtats, l'opinió pública espanyola percep el Principat com una comunitat autònoma insolidària?*

—És una percepció que té fonaments culturals molt antics. El que està clar és que o no es coneixen aquestes xifres o no es volen entendre. Hi ha, però, un altre argument, que ells posen, que és el del mercat interior: teniu aquest dèficit però teniu el mercat interior. El mercat interior continua essent les dues terceres parts de les vendes que Catalunya fa a fora. L'exportació és un terç. És veritat. Ara, cada vegada això minva més. El mercat interior es liberalitza i té les seves opcions de compra a tot Europa. Any rere any, l'exportació que Catalunya fa a l'estranger creix i desplaça el mercat interior. Si tenim 1,2 bilions de dèficit fiscal, el nostre superàvit comercial al mercat interior espanyol actualment és d'un bilió. La diferència és, però,

à cansada de solidaritat"

CARME PUÉRTOLAS

que el dèficit fiscal no té cap contrapartida mentre que el tracte comercial comporta enviar les mercaderies. És diferent. A més, està minvant.

—*Considera desitjable per a Catalunya, en l'actual context polític i econòmic, plantejar-se la reivindicació del concert econòmic?*

—El concert econòmic és el model òptim. Si durant la negociació de l'Estatut no es va plantejar és perquè es va dir que no teníem força de negociació per una reivindicació d'aquest tipus. També hi ha qui diu que Convergència no tenia ganes de passar a ser recaptadora. Això s'ha dit molt. En això tenen raó els defensors de la corresponsabilitat fiscal: és ideal poder gastar sense haver de recaptar. El cas és que s'ha demostrat que el concert és el millor sistema, l'òptim. CiU amenaça amb reivindicar el concert, però qui el defensa més nítidament és ERC.

—*Li sembla que CiU hauria de posar sobre la taula de converses amb el PP el tema del concert econòmic?*

—En parlen, però utilitzen el concert només com a arma. En tindran prou amb augmentar trams de participació en IRPF i IVA i millorar la inversió de l'estat a Catalunya i el finançament de la sanitat. Faran comptes, augmentaran recursos, però no es faran forts en el tema del concert. Només l'utilitzaran com a arma negociadora.

—*CiU hauria de reivindicar un model de finançament que accentuï la bilateralitat fiscal entre Catalunya i Espanya o ha de pensar un model assumible per tot l'estat?*

—Catalunya ha de trobar el seu règim fiscal específic. I que sigui bilateral.

Pere Martí

"Si no replantegem radicalment el tracte fiscal de Catalunya perdrem gas. La renda personal disponible dels catalans és la sisena de l'estat. Ja no juguem ni la UEFA."